Till Taxeringsnämnds-ordförandena

TOR:s YTTRANDEN

Enligt 63 § taxeringsförordningen äger ledamot i taxeringsnämnd, om han deltagit i taxeringsnämndens beslut, anföra reservation mot beslutet. Reservationen skall anmälas innan sammanträdet avslutas samt, om den närmare utvecklas, avfattas skriftligen och avgivas sist vid justeringen av protokollet.

Det har av lantbrukets skattedelegation i skrivelse till Riksskattenämnden påpekats, att av ledamöter i takeringsnämnderna anförda reservationer inte följer ärendet under det fortsatta processförfarandet. Riksskattenämnden har från länsstyrelserna inhämtat att härutinnan förfares olika.

Enligt Riksskattenämndens mening är delegationens önskemål i detta avseende sakligt befogat. Önskemålet synes böra tillgodoses på så sätt, att skriftlig reservation av ledamot avgives i två exemplar, varav ett fogas vid taxeringsnämndens protokoll och ett vid självdeklarationen. Skulle blott ett exemplar avlämnas bör detta givetvis fogas vid taxeringsnämndens protokoll; det framstår som önskvärt att i dylikt fall genom taxeringsnämndsordförandens försorg en avskrift av reservationen fogas vid självdeklarationen.

Vad Riksskattenämnden sålunda framhållit får styrelsen för TOR härmed bringa till taxeringsnämndsordförandenas kännedom med hemställan om medverkan till att ett sådant förfaringssätt tillämpas som det ovan angivna.

Sedan Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund beretts tillfälle avgiva yttrande över 1953 års skatteflyktskommittés betänkande (SOU 1963:52) om åtgärder mot skatteflykt får förbundet anföra följande.

Kommittén har enligt direktiven haft att pröva ändamålsenligheten av ett mera allmänt hållet stadgande om hur skentransaktioner och skatteflyktsåtgärder skall bedömas. Efter ingående överväganden finner sig kommittén böra avvisa tanken på en allmän bestämmelse mot skatteflykt. Flera skäl har anförts för denna ståndpunkt. Det kunde dock ur vissa synpunkter vara önskvärt, att en sådan bestämmelse funnes till. En specifikation av tänkbara skatteflyktsfall kan av naturliga skäl inte bli fullständig. Den allmänna utvecklingen leder också till att nya fall efter hand blir aktuella. Även om fog kan finnas för uppfattningen, att det ur rättssäkerhetssynpunkt inte är försvarligt att i en bestämmelse, avsedd att tillämpas över hela området för den direkta beskattningen, begagna ett mera vagt formulerat rekvisit, synes dock även i förevarande sammanhang kunna åberopas vad kommittén beträffande liknande bestämmelser å vissa speciella områden uttalat, nämligen att man skulle kunna våga antagandet, att stadgandena haft effekt genom sin blotta existens. Kommittén har visserligen inte direkt ställt sig bakom ett sådant antagande, men det synes inte helt kunna frånkännas berättigande.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:20

Kommittén har framhållit, att ett generellt skatteflyktsstadgande lämpligen borde kunna utnyttjas redan på taxeringsnämndsstadiet, och uttalar farhågor för att tillämpningen av detsamma mot bakgrunden av det stora antalet taxeringsfunktionärer, varav i flertalet taxeringsnämnder lekmän, måste medföra "ökad risk för att i taxeringsarbetet insmyger sig ett visst mått av godtycke". Såsom framhålles i betänkandet torde dock försöken till kringgående i huvudsak vara att finna bland deklaranter, som taxerats av särskilda taxeringsnämnder, där tillräcklig sakkunskap och erforderligt omdöme utan undantag får anses förefinnas. I övriga fall skulle taxering sannolikt inte komma att ske utan diskussion med eller hänskjutande av frågan till vederbörande taxeringsintendent.

Vad gäller den skattskyldige bör bemärkas, att denna numera vid ovisshet om den skattemässiga behandlingen av tilltänkt transaktion har möjlighet att hänvända sig till riksskattenämnden med anhållan om bindande besked.

Med det anförda vill förbundet ha utsagt, att tanken på en allmän bestämmelse emot skatteflykt enligt förbundets mening inte synes böra helt avvisas.

Kommittén har förutom en allmän skatteflyktsregel behandlat och även framlagt förslag till reglering av vissa förhållanden, där den nuvarande skattelagstiftningen ansetts otillfredsställande och leda till obehöriga skattelättnader. I den mån förslagen gäller inkomst- och förmögenhetsbeskattning av dödsbo samt förbättringskostnader på fastighet i samband med nyttjanderättsavtal beröres de här nedan. I övrigt föranleder de ingen annan erinran från förbundets sida än att tillämpningen i flera fall kan bli både arbets- och omdömeskrävande för beskattningsnämnderna. Detta förhållande torde få godtagas, om tillämpningen leder till åsyftat resultat — undanröjande av skatteflyktstendenser.

I fråga om inkomst- och förmögenhetsbeskattning av dödsbo föreslås, att reglerna för beskattning av handelsbolag efter viss tid skall bli tillämpliga. Dessa skall dock endast gälla dödsbon, som har en skattepliktig förmögenhet överstigande 100.000 kr. eller högre till statlig inkomstskatt taxerad inkomst än 10.000 kr. Det är uppenbart, att taxeringsarbetet vid ett genomförande av förslaget påtagligt komme att öka. En möjlighet till manipulationer föreligger också därigenom, att delskifte — såsom kommittén också antytt — kan komma att ske intill beloppsgränserna. Risk kan föreligga, att taxeringen för någon dödsbodelägare uteglömts, speciellt vid flyttningar. Någon sorts registrering av dödsbon — handelsbolag och delägare kan bli nödvändig. Det kan ifrågasättas, om inte en lösning av den föreliggande beskattningsfrågan skulle vara, att civilrättsligt infördes en bestämmelse rörande den tid inom vilken dödsbo skall vara skiftat. Mera rätlinjiga förhållanden skulle härigenom uppstå.

Vad gäller förbättringskostnaderna på fastighet i samband med nyttjanderättsavtal vill förbundet understryka de av kommittén åberopade kontrolltekniska skäl, som talar emot förslaget. Under en så lång avskrivningstid som tjugu år föreligger uppenbara risker, att ägarens skattskyldighet vid denna tids utgång faller i glömska.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:20